

RZECZPOSPOLITA
POLSKA

Urząd Patentowy
Rzeczypospolitej Polskiej

⑫ OPIS PATENTOWY ⑬ PL ⑪ 185450

⑬ B1

⑳ Numer zgłoszenia: 313420

⑤① IntCl⁷

㉑ Data zgłoszenia: 20.03.1996

G01N 33/00
G01N 31/00
C02F 3/12
C12M 3/00

⑤④ Sposób wyznaczania wskaźnika aktywności procesów życiowych osadu czynnego

CZYTELNIA
OGÓLNA

④③ Zgłoszenie ogłoszono:
29.09.1997 BUP 20/97

⑦③ Uprawniony z patentu:
Politechnika Śląska, Gliwice, PL

④⑤ O udzieleniu patentu ogłoszono:
30.05.2003 WUP 05/03

⑦② Twórcy wynalazku:
Korneliusz Miksch, Zabrze, PL
Piotr Ostrowski, Gliwice, PL

⑦④ Pełnomocnik:
Ziółkowska Urszula, Politechnika Śląska

⑤⑦ Sposób wyznaczania wskaźnika aktywności procesów życiowych osadu czynnego, **znamienny tym**, że w naczyniu pomiarowym z wymuszonym przepływem, przy całkowitym wypełnieniu naczynia osadem czynnym, mierzy się kolejno dwa stężenia tlenu w dwu stanach ustalonych odpowiadających dwu różnym czasom retencji osadu czynnego w naczyniu a wskaźnik aktywności oblicza się jako moduł stosunku różnicy stężeń tlenu do różnicy czasów retencji.

PL 185450 B1

Sposób wyznaczania wskaźnika aktywności procesów życiowych osadu czynnego

Zastrzeżenie patentowe

Sposób wyznaczania wskaźnika aktywności procesów życiowych osadu czynnego, **znamienny tym**, że w naczyniu pomiarowym z wymuszonym przepływem, przy całkowitym wypełnieniu naczynia osadem czynnym, mierzy się kolejno dwa stężenia tlenu w dwu stanach ustalonych odpowiadających dwu różnym czasom retencji osadu czynnego w naczyniu a wskaźnik aktywności oblicza się jako moduł stosunku różnicy stężeń tlenu do różnicy czasów retencji.

* * *

Przedmiotem wynalazku jest sposób wyznaczania wskaźnika aktywności procesów życiowych osadu czynnego zwłaszcza w biotechnologii.

Dotychczas do oceny stanu fizjologicznego osadu czynnego w bioreaktorach stosowano wskaźnik szybkości zużycia tlenu wyznaczany na podstawie analizy charakterystyki czasowej zmian stężenia tlenu w odizolowanej od otoczenia próbce. Z całej charakterystyki zmian stężenia tlenu wybierano odcinek prosty o nachyleniu ujemnym i wyznaczano współczynnik kierunkowy prostej, a wskaźnik szybkości zużycia tlenu obliczano jako wartość modułu tego współczynnika. Sposób ten posiada tę wadę, że analizowana charakterystyka ujmuje także dynamikę toru pomiarowego tlenomierza, a do jej zapisu potrzebny jest rejestrator.

Sposób wyznaczania wskaźnika aktywności procesów życiowych osadu czynnego według wynalazku polega na tym, że w naczyniu pomiarowym z wymuszonym przepływem, przy całkowitym wypełnieniu naczynia osadem czynnym mierzy się kolejno dwa stężenia tlenu w dwu różnych stanach ustalonych odpowiadających dwu różnym czasom retencji osadu czynnego w naczyniu, a wskaźnik aktywności oblicza się jako moduł stosunku różnicy stężeń tlenu do różnicy czasów retencji.

Wyznaczanie wskaźnika sposobem według wynalazku pozwala uniknąć niekorzystnego zjawiska wynikającego z dynamiki elementów torów pomiarowych, usuwa konieczność opracowywania charakterystyki.

P r z y k ł a d.

W naczyniu pomiarowym o znanej objętości $V=0,001 \text{ m}^3$ z otworami dopływowymi i wypływowymi, wyposażonym w sondę tlenu, które jest całkowicie wypełnione osadem czynnym, mierzy się stężenie tlenu, $O_1=98\%$ w stanie ustalonym osiągniętym przy stałym i znanym przepływie osadu czynnego przez naczynie $V_1=0,0005 \text{ m}^3/\text{s}$, który jednoznacznie określa czas retencji w naczyniu

$$t_1 = \frac{V}{V_1} = 2s .$$

Po zmianie czasu retencji

$$t_2 = \frac{V}{V_2} = 10s$$

w naczyniu osiągniętym przy przepływie o innej znanej, stałej wartości, $V_2=0,0001 \text{ m}^3/\text{s}$ w warunkach nowego stanu ustalonego, powtórnie mierzy się stężenia tlenu $O_2=50\%$.

W ten sposób otrzymuje się dane pomiarowe, które przeliczane są w sterowniku mikroprocesorowym w celu określenia wskaźnika aktywności (A) procesów życiowych osadu czynnego.

$$A = \frac{|(O_1 - O_2)|}{|(t_2 - t_1)|} = \frac{|98 - 50|}{|10 - 2|} = 6 \frac{\%}{s}$$

gdzie:

O_1 [%] - stężenie tlenu w stanie ustalonym przy strumieniu V_1 osadu czynnego,

t_1 [s] - czas retencji osadu czynnego w naczyniu pomiarowym przy strumieniu V_1 osadu czynnego

O_2 [%] - stężenie tlenu w stanie ustalonym przy strumieniu V_2 osadu czynnego,

t_2 [s] - czas retencji osadu czynnego w naczyniu pomiarowym przy strumieniu V_2 osadu czynnego.

185 450

**Departament Wydawnictw UP RP. Nakład 50 egz.
Cena 2,00 zł.**